

Fredag den 15. august 2025

Skabelon til høringssvar vedr. den sammenhængende børne- og familiepolitik

Dette skema anvendes til høringssvar vedr. den sammenhængende børne- og familiepolitik 2026-2029.

Høringsperioden er fra fredag den 15. august til fredag den 5. september 2025 kl. 12.00.

Høringssvar sendes til familiepolitik@sonderborg.dk.

Navn på høringspart	Sønderborg Lærerkreds, Danmarks Lærerforening
Oplysninger på kontaktperson	Nanna Stryhn-Johnsen, Kredsformand Sønderborg Lærerkreds, DLF nbst@dlf.org
<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> Den samlede børne- og familiepolitik	Vi deler de høje ambitioner, der ligger til grund for den sammenhængende børne- og familiepolitik. Børn og unge er ikke en udgift – de er en investering, både menneskeligt og økonomisk. En investering i deres trivsel og udvikling er en investering i fremtidens samfund. I vores høringssvar har vi dog valgt at anlægge en realistisk vinkel, hvor vi ser politikken i lyset af de faktiske rammer og vilkår, som kommunerne og vores medlemmer arbejder under – og den sammenhængende børne- og familiepolitik sigter <u>meget</u> højt. Vores medlemmer har den allertætteste kontakt til børn og unge i Sønderborg Kommune. Nogle børn og unge kan faktisk i løbet af en hverdag se mere til deres lærer end til deres forældre. De af vores medlemmer, der arbejder i og omkring folkeskolen er desværre erfaringsramte af imponerende intentioner og høje ambitioner, og derfor er vi bekymret for, om vores medlemmer får rammer og vilkår, der muliggør, at de kan leve op til politikken intentioner. I vores høringssvar taler vi ud fra vores viden og erfaring på folkeskoleområdet, og vores høringssvar skal derfor ses i det perspektiv – med fokus på de konkrete udfordringer og muligheder, som vores medlemmer møder i praksis. Politikken er ”gennemsyret” af Barnets Lov, står der i faktaboksen. Barnets Lov er udarbejdet af Socialministeriet og den har en tydelig individorienteret tilgang, hvor barnets perspektiv og rettigheder er styrende for indsatsen. Den udvikling kan i vores optik risikere at fragmentere fællesskabet, hvis ikke der skabes en tydelig balance mellem de individuelle og fællesskabets behov.

Fredag den 15. august 2025

<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> Afsnittet: Indledning	Vi anerkender, at politikken søger at give fagprofessionelle en tydelig ramme for arbejdet med børn og familier. Det er vigtigt med klare retningslinjer, men vi stiller spørgsmål ved, om en sådan rammesætning risikerer at føre til ensretning. Folkeskolen er kendetegnet ved sin mangfoldighed, og det er afgørende, at lærernes professionelle dømmekraft fortsat har en central plads i den pædagogiske praksis. Folkeskoleloven og folkeskolens formål udgør allerede en forpligtende ramme, som sikrer retning og kvalitet i undervisningen. Vi hilser det styrkede fokus på almenområdet meget velkomment. Vi ser det som et vigtigt skridt, at kvaliteten i undervisningen nu får den nødvendige opmærksomhed, efter at fokus i en periode primært har været rettet mod de fysiske omgivelser. I den sammenhæng er det vigtigt, at fokus ikke alene rettes mod børn med særlige behov, men mod alle børn. Alle elever skal have bedre muligheder for at udvikle sig og trives, og alle elever har ret til at have lærerkontakt i løbet af en skoledag – også de fagligt- og ”selværdstærke” elever. I 2017 angav 52 % af lærerne i Sønderborg Kommune, at de havde elever i klassen, som ikke fik den støtte, de havde behov for. I dag – på trods af helhedsplaner og gode politiske ambitioner i Sønderborg Kommune – angiver 80 % af lærerne i Sønderborg Kommune, at én eller flere elever (62 %) ikke får den nødvendige støtte. Det faldende børnetal har ikke betydet færre opgaver – det kan både lærerne, børnehaveklasselederne, PPR mfl. skrive under på. Tværtimod opleves opgaven langt større i dag end for bare ti år siden. Vi er også langt færre til at løse den. På kun ti år har vi i Sønderborg Kommune fx nedlagt 176 lærerstillinger fra 728 til 552 fuldtidsstillinger (kilde: KRL). Børne- og ungeområdet udfordres i den grad af, at den ressourcemæssige tildeling falder år efter år i takt med det faldende elevtal. Vi ser fællesskabet som en afgørende drivkraft for børns udvikling, men vi stiller os kritiske over for, at det professionelle fællesskab (som fx i skolen) omtales som en "familie". Et professionelt fællesskab er noget andet end en familie – det bygger på faglighed og ansvar, og det er vigtigt at fastholde forskellen på en familie og et professionelt fællesskab. Endelig vil vi understrege, at lærernes motivation og tro på egen faglighed – deres self-efficacy – har stor betydning for elevernes udbytte af undervisningen. Lærere er generelt drevet af en public-service-motivation, et ønske om at gøre en forskel. Nye tiltag, der opleves som kontrollerende eller som udtryk for mistillid, kan have en
--	---

Fredag den 15. august 2025

	negativ effekt på både motivation og faglig selvtilid. Det er derfor afgørende, at nye rammer og initiativer formuleres og implementeres med respekt for lærernes professionelle dømmekraft og med blik for, hvordan de opleves i praksis.
<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> Afsnittet: Vision	Vi læser en meget ambitiøs vision. At ville være et foregangseksempel i Danmark for, hvordan man understøtter børn og unge, er et stærkt og inspirerende mål. Det er dog samtidig en meget forpligtende ambition, som kræver, at der følger konkrete og omfattende investeringer med – særligt på skoleområdet, hvor behovet for støtte og ressourcer er påkrævet. For at understøtte vores høringssvar vedlægges Danmarks Lærerforenings inklusionsundersøgelse 2025 som bilag. Undersøgelsen bygger på svar fra lærere og børnehaveklasseledere i Sønderborg Kommune og giver et billede af de udfordringer, der præger hverdagen i folkeskolen. Den dokumenterer blandt andet manglende støtte til elever, udadreagerende adfærd, og et arbejdsmiljø under pres. Disse forhold er afgørende at tage højde for, hvis visionen skal omsættes til praksis med reel effekt. Vi savner desuden et tydeligt medarbejderperspektiv i visionen. Sønderborg Kommune har mange ansatte på Børne- og Uddannelsesområdet, og deres trivsel og arbejdsglæde har stor betydning for børn og unges hverdag. Mange af de ansatte er selv forældre, og deres livssituation og arbejdsvilkår påvirker både dem selv og de børn, de arbejder med. En vision, der handler om børn og familier, bør også rumme dem, der hver dag arbejder med at realisere den.
<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> De fire fokusområder generelt	Vi deler opfattelsen af, at der skal handles i fællesskab, og vi anerkender behovet for samarbejde på tværs af fagligheder. Det er en vigtig ambition, som vi støtter op om. Samtidig er det væsentligt at være opmærksom på, at fx lærernes samarbejdsforpligtelse er vokset markant over de seneste ti år. I dag samarbejder lærere i langt højere grad med en lang række aktører – herunder psykologer, tale/høre-lærere, pædagoger, inklusionsvejledere, faglige vejledere, IT-vejledere, sundhedsplejersker, socialrådgivere, ledelse, forældre, UU-vejledere, SSP m.fl. – og det stiller store krav til tid. Tid der ikke må gå fra den vigtige og forebyggende forberedelse og efterbehandling af undervisningen. Samtidig ser vi en risiko i, at det stærke individfokus i Barnets Lov kan spænde ben for opgaven i en skoleklasse, hvor fællesskabet må være

Fredag den 15. august 2025

	den bærende ramme. En balanceret tilgang er nødvendig, hvis vi skal lykkes med både at tilgodese det enkelte barn og fastholde et velfungerende fællesskab i bl.a. folkeskolen – et fællesskab, der allerede på nuværende tidspunkt bliver udfordret af de mange individuelle hensyn og behov. Endelig vil vi advare mod at stille familier noget i udsigt, som medarbejderne ikke har mulighed for at indfri. Det skaber urealistiske forventninger og kan underminere tilliden til både institutioner og de fagprofessionelle.
<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> Fokusområdet: Familieliv	Vi ser det som både relevant og nødvendigt, at politikken har et tydeligt fokus på familielivet. Familien spiller en helt afgørende rolle i børns trivsel og udvikling – ikke mindst i forhold til opdragelse: altså det at overtage værdier og normer som bl.a. er grundlaget for børns og unges selvværd og ansvarsfølelse i et fællesskab. De professionelle instanser ønsker at tage ansvar for at støtte op om familierne, men det kræver tid, ressourcer og realistiske rammer. Det er vigtigt, at vi ikke stiller familier noget i udsigt, som vi ikke har mulighed for at indfri. Det underminerer tillid og skaber frustration hos både forældre og fagprofessionelle. Vi anerkender tanken om, at forskellighed kan være en ressource. Det er en sympatisk og inkluderende tilgang, men den bør balanceres med en vis realisme. I praksis kan forskellighed også medføre komplekse udfordringer, som kræver flere fagprofessionelle hænder, tydelige rammer, fælles forståelser og normer og også tilsidesættelse af individuelle behov – især i skolen, hvor fællesskabet skal være den bærende struktur, for så vil fællesskabet reelt kunne træde til, når børn og unge befinder sig i sårbare situationer.
<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> Fokusområdet: Læring og udvikling	Undervisning er folkeskolens kerneydelse. Vi bemærker, at undervisningsbegrebet kun nævnes én gang i politikken, selvom folkeskolen er en af kommunens største og vigtigste kerneopgaver. Undervisning spiller en afgørende faktor for både faglig og personlig udvikling hos børn og unge, fordi undervisningsbegrebet rummer tilegnelsen af færdigheder og kundskaber samt udvikling af elevens alsidige udvikling. Der er en udbredt opfattelse af, at børn først skal trives, før de kan lære. Men i en skolekontekst er det vigtigt at fastholde, at det at lære noget i sig selv kan være trivselsfremmende. Når børn oplever faglig mestring, når de forstår et nyt begreb, eller når de kan spejle sig i en

Fredag den 15. august 2025

	romans hovedperson, styrker det deres selvværd. Faglighed er ikke blot et mål – det er også et middel til at fremme trivsel. Fagprofessionelle har høje ambitioner på børns vegne – og det skal de have. Men vi er oprigtigt bekymrede for, om det er muligt at leve op til de meget høje ambitioner, der formuleres, hvis ikke der samtidigt sikres de nødvendige rammer og vilkår. Det handler ikke kun om at have de rette kompetencer, men om at have mulighed for at bruge dem i praksis. Har kommunerne de rette rammer for at kunne skabe det?
<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> Fokusområdet: Sundhed og trivsel	Vi anerkender, at sundhed og trivsel er grundlæggende for børns udvikling. Det er positivt, at politikken lægger vægt på tidlig indsats. Trivsel handler dog ikke alene om at forebygge problemer tidligt, men også om at overvinde udfordringer og gennem oplevelser af at mestre det, der er svært. Når børn får mulighed for at bevæge sig ud i deres nærmeste udviklingszone – også selvom det kan føles utrygt eller ubehageligt – skabes der grobund for personlig udvikling og styrket selvværd. Det kræver, at vi tør give plads til, at udvikling også kan være forbundet med modstand og ikke kun med tryghed. Børns trivsel og sundhed udvikles i samspil med andre – og det er vigtigt, at politikken understøtter dette fællesskabsperspektiv, så et skærpet individhensyn ikke så at sige spænder ben for den intensjon. Endelig vil vi igen understrege, at fagprofessionelle skal have reelle muligheder for at kunne leve op til ambitionerne i politikken. Det er medarbejderne tæt på børnene og familierne, der skal omsætte politik til praksis – og det kræver både tid, flere fagprofessionelle og faglighed.
<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> Fokusområdet: Fritidsliv	
<i>Generelle kommentarer vedr.:</i> Afsnittet: 'Fra ord til handling'	Vi deler ønsket om, at politikken skal omsættes til konkret handling – og vi støtter ambitionen om at skabe reel forandring for børn og familier – forhåbentlig menes der også hermed et forbedret arbejdsmiljø med bedre muligheder for at lykkes med sin kerneopgave. Det kræver, at der følges op med tydelige prioriteringer og konkrete investeringer. Sønderborg Kommune har tidligere formuleret klare målsætninger i Helhedsplanen på børne- og skoleområdet, herunder: • At eleverne i 8. klasse skal kunne det samme, som de i dag kan i 9. klasse – via mere og bedre undervisning • At elevernes trivsel skal øges

Fredag den 15. august 2025

	• At antallet af børn, der segregeres, skal falde med 2 % årligt • At andelen af elever i folkeskolen skal fastholdes og øges i forhold til friskoler • At mindst 80 % af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test • At andelen af elever med dårlige resultater i læsning og matematik skal reduceres år for år • At 90 % af eleverne skal være uddannelsesparate inden 2020 Vi savner en tydelig kobling mellem den nye politik og de eksisterende målsætninger. Skal vi videreføre dem, justere dem – eller formulere helt nye? Vi mener at tiden kalder på, at vi formulerer nogle helt nye. Vi ser det som afgørende, at der skabes en tæt kobling mellem vision og virkelighed. Det kræver, at alle de fagprofessionelle – dem der hver dag arbejder med børn og familier – inddrages aktivt i både udvikling og implementering. Deres erfaringer og faglige vurderinger skal ikke blot høres, men danne grundlag for de beslutninger, der træffes. Ellers risikerer vi, at politikken bliver svær at omsætte til praksis. Derudover bør der være en tydelig plan for, hvordan politikken skal følges op – især hvordan vi undgår, at nye tiltag blot lægges oven i eksisterende opgaver, uden at der tages højde for tid og ressourcer? Hvis Sønderborg Kommune vil være et foregangseksempel, skal der investeres i de fagprofessionelle, der skal løfte opgaven. Det gælder både i form af tid, langt flere fagprofessionelle hænder tæt på børn og unge, reel kompetenceudvikling og markant styrkelse af det psykisk arbejdsmiljø. Det er helt afgørende, at de mennesker, der skal omsætte politikken til praksis, også har rammerne til at lykkes. Som faglig organisation står vi, som altid, klar til at bidrage konstruktivt til det arbejde. Vi vil gerne bringe vores viden og erfaringer i spil og støtte op om en udvikling, der både styrker børn og unges trivsel – og de fagprofessionelles mulighed for at gøre en forskel.
--	--

Inklusionsundersøgelse

60% af vores medlemmer her i Sønderborg Kommune har svaret på undersøgelsen
Sønderborg Lærerkreds/DLF organiserer knap 94% af lærerne og børnehaveklasserne i Sønderborg Kommune.

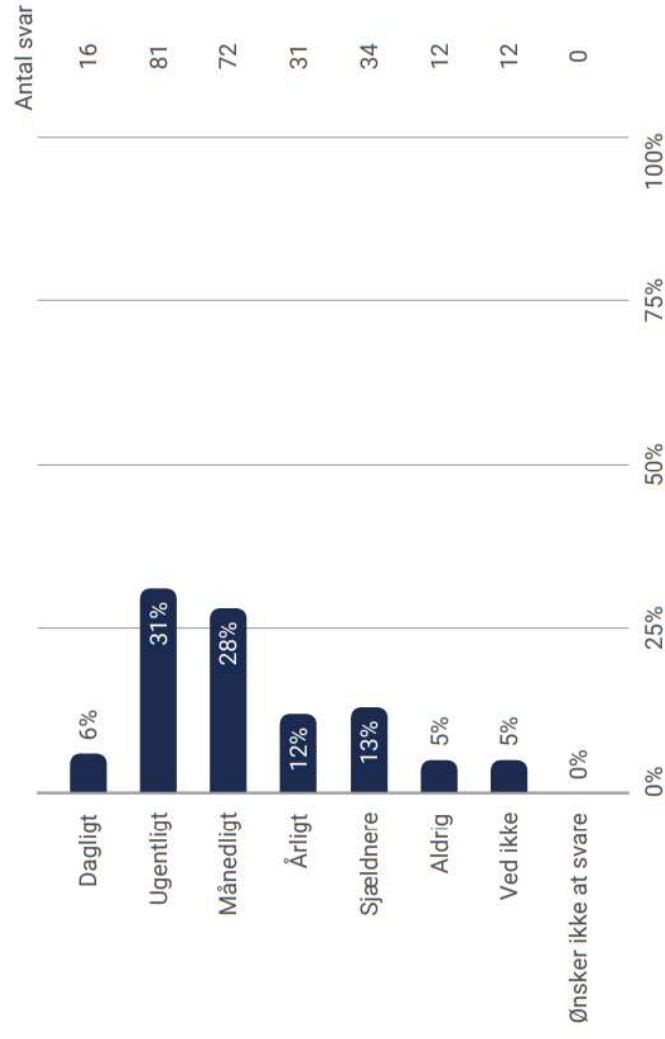

Lærerne i Sønderborg Kommune svarer således

Kilde: Danmarks Lærereforenings inklusionsundersøgelse 2025

Hvor ofte oplever du voldelige episoder/adfærd mellem elever i skolen?

Voldelige episoder defineres her som fysiske angreb mod kroppen i form af fx slag, spark, skub, kast med genstande, bid eller spyt

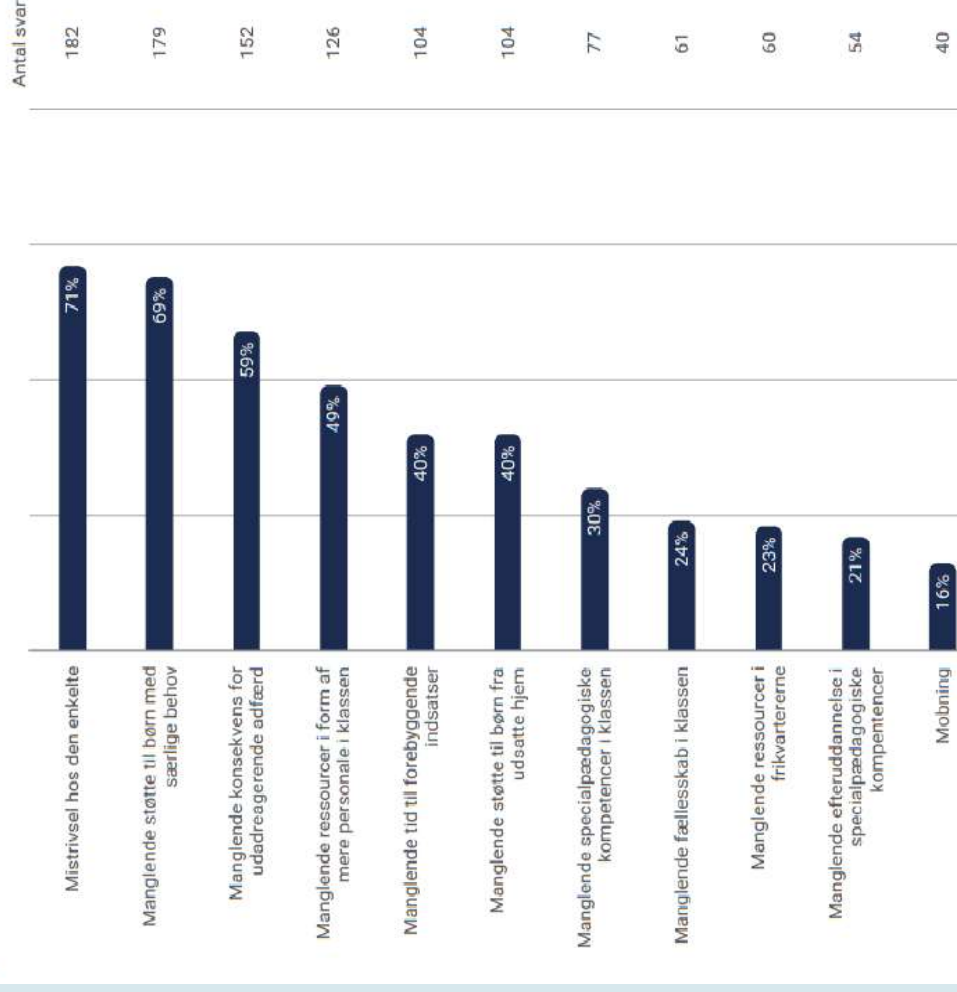

Lærerne i Sønderborg Kommune svarer således

- 2% svarer, at de ikke har elever med udadreagerende adfærd

Hvilke af følgende opfatter du som årsager til, at elever har udadreagerende adfærd på din skole? (du må gerne sætte flere krydser)

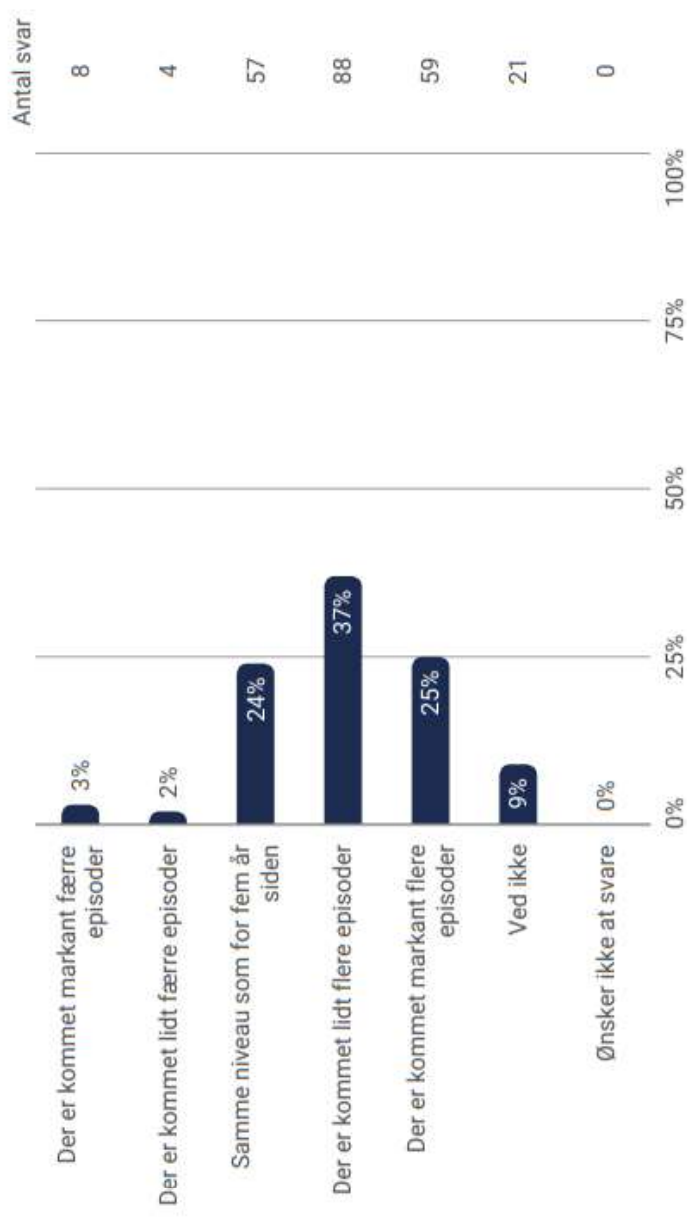

Kilde: Danmarks Lærereforenings inklusionsundersøgelse 2025

Lærerne i Sønderborg Kommune svarer således

Hvordan oplever du, at omfanget af voldelige episoder/adfærd mellem elever har udviklet sig de seneste fem år?

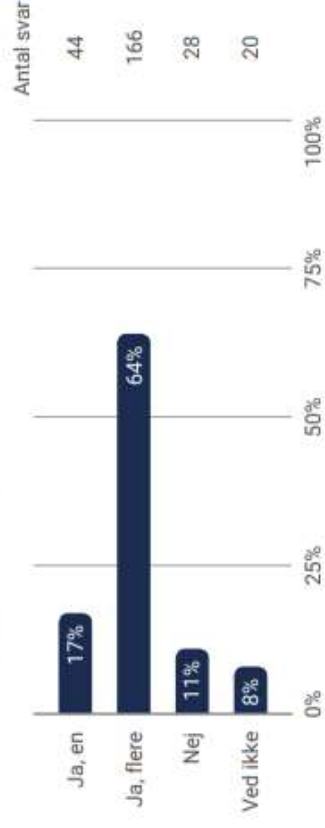
Kilde: Danmarks Lærereforenings inklusionsundersøgelse 2025

Lærerne i Sønderborg Kommune svarer således

Kilde: Danmarks Lærereforenings inklusionsundersøgelse 2025

Har du elever i din klasse, der ikke får den særlige støtte, som de har behov for?

Hvordan oplever du, at nedenstående forhold omkring inklusion har udviklet sig indenfor de seneste 5 år? - Mine muligheder for at få støtte til at skabe inkluderende undervisning er blevet

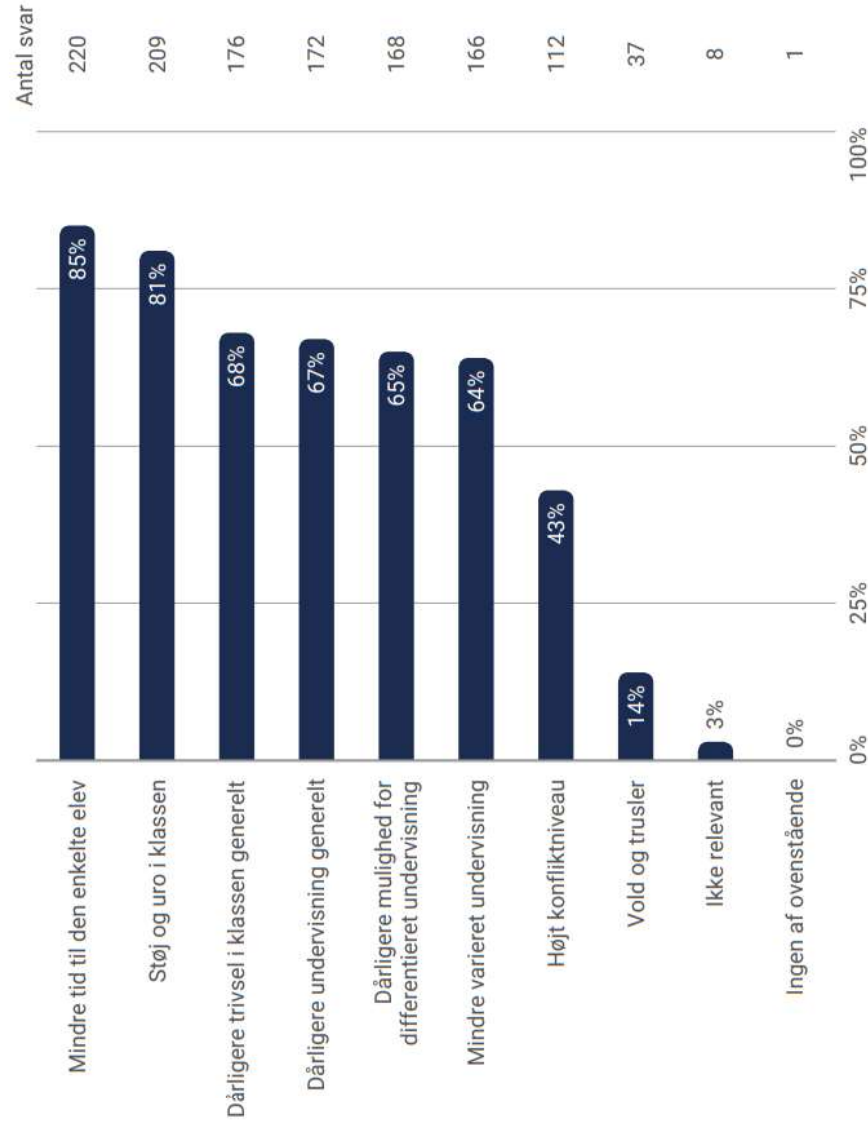

Lærerne i Sønderborg Kommune svarer således

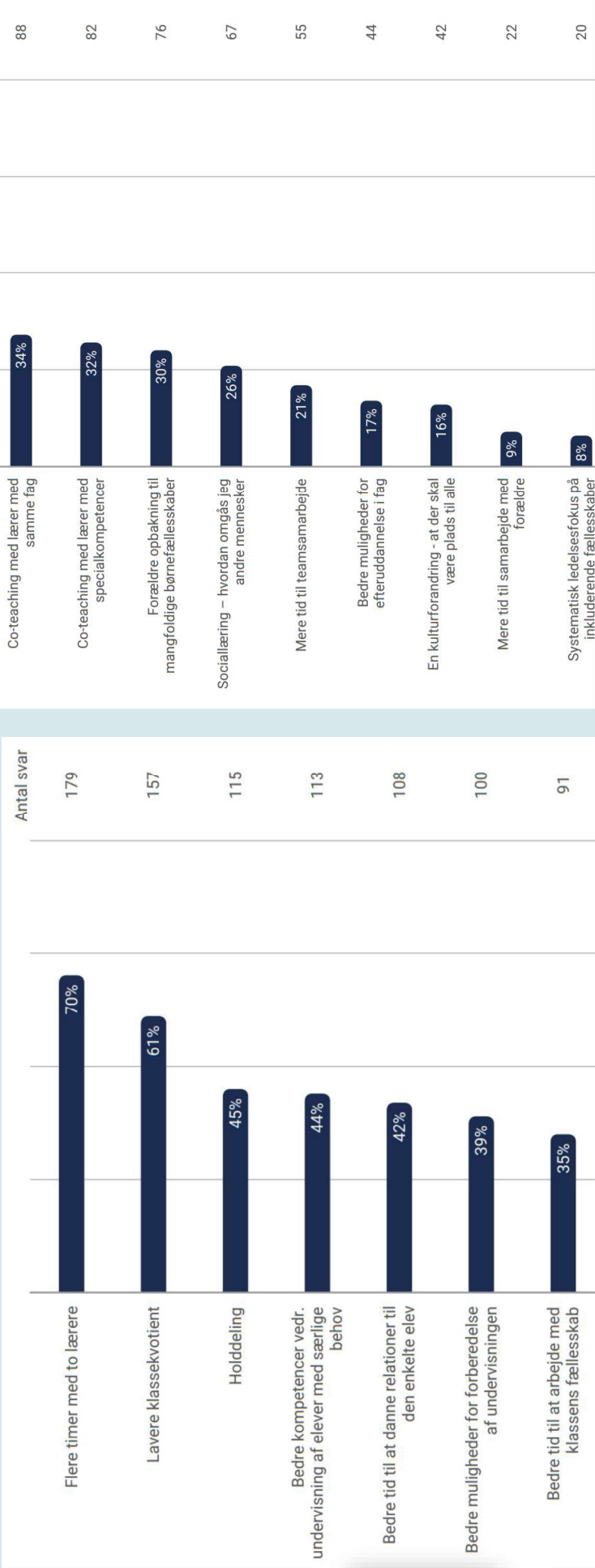
Kilde: Danmarks Lærereforenings inklusionsundersøgelse 2025

Hvilke af nedenstående konsekvenser vurderer du, at det har for klassen, hvis du ikke kan få kvalificeret hjælp i undervisningen? (Det er muligt at vælge flere svarkategorier)

Hvilke tiltag vil efter din vurdering have en positiv effekt på inklusion i folkeskolens almene del? (Det er muligt at vælge flere svar) Lærerne i Sønderborg Kommune har svaret således:

Kilde: Danmarks Lærerforenings inklusionsundersøgelse 2025

Øvrige data fra inklusionsundersøgelsen

(svar fra lærerne og børnehaveklasseløderne i Sønderborg Kommune)

- Har du elever i din klasse, der ikke får den særlige støtte, som de har behov for? **81% svarer ja**
- Har du elever i din klasse, der oplever meget højt skolefravær – her defineret som fravær på over 50% over de sidste 6 måneder? **29,2% svarer ja**
- Hvor mange elever i din klasse modtager særlige indsatser? **5,6 elever**
- Hvor hurtigt kan du og dit team typisk få hjælp, rådgivning og vejledning fra PPR? **53% svarer, at der går mere end en måned**
- Hvordan påvirker opgaven med at inkludere alle elever dit arbejdsmiljø? **79,6% svarer at det påvirker deres arbejdsmiljø i negativ retning**
- Har du indenfor det seneste år overvejet at forlade faget? **61,2% svarer ja**
- Er det, at der er elever, der ikke får den støtte/hjælp, de skal have årsag til, at du har overvejet at forlade faget? **49,3% svarer ja**
- Oplever du, at der generelt er mangel på økonomiske ressourcer på din skole? **73,6% svarer ja**

Kilde: Danmarks Lærereforenings inklusionsundersøgelse 2025

Sidefod

8

2. september 2025

